

02 διεθνή ■ Κείμενα Ερρίκος Φινάλνς

Προσωρινή ανάσα για τη

Το αποτέλεσμα του Β' γύρου των προεδρικών εκλογών κάθε άλλο παρά

Ο Μακρόν επανεξελέγη, όπως αναμενόταν, πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας. Όμως οι πανηγυρισμοί, παρόλο που ο επανεκλεγείς απέσπασε σχετικά υψηλό ποσοστό επί των έγκυρων ψήφων, ήταν συγκρατημένοι. Εύλογα: η διαφορά του 2017 με την Λεπέν (32,2%) μειώθηκε σχεδόν στο μισό φέτος (17%), ενώ αυξήθηκε κι άλλο η αποχή – που ήταν ήδη πολύ υψηλή για τα γαλλικά δεδομένα στις προεδρικές εκλογές του 2017. Όλοι καταλαβαίνουν ότι οι αλλαγές αυτές είναι μάλλον ποιοτικές παρά απλά ποσοτικές, κι ότι το χάσμα μεταξύ της «αστικής» και της «λαϊκής» Γαλλίας δεν μπορεί πια να θεωρείται περιστασιακό. Ότι η Λεπέν αδυνατεί να πείσει επαρκώς πως μπορεί να υπηρετήσει καλύτερα από τους προηγούμενους τα συμφέροντα της πλειοψηφίας – κι όχι μόνο τις εμμονές ενός δεδομένου ακροδεξιού ακροατηρίου – είναι γεγονός. Γι' αυτό και μοιάζει καταδικασμένη να έρχεται αιωνίως δεύτερη, παρά τα διαρκώς υψηλότερα ποσοστά της. Αλλά όλοι κατανοούν πως είναι ακριβώς η αδυναμία της Λεπέν που έβγαλε πρόεδρο, κι όχι το πρόγραμμα ή η πειθώ του Μακρόν.

Και τανάπαλιν: είναι η απέχθεια πολλών για τον Μακρόν που ανεβάζει σε πρωτόγνωρα επίπεδα τα ποσοστά της Λεπέν, κι όχι η συμφωνία μιας συμπαγούς εκλογικής βάσης με τη γραμμή της. Δεν είναι τυχαίο ότι ο επανεκλεγείς ψηφίστηκε από μόλις έναν στους πέντε Γάλλους στον Α' γύρο, ενώ στον Β' γύρο τον ψήφισαν λιγότεροι από δύο στους πέντε. Και είναι επίσης πρωτο-

φανές, με το που ανακοινώνονται τα αποτελέσματα, να σχηματίζονται διαδηλώσεις σε πολλές πόλεις με το σύνθημα «Μακρόν, δίνε του!». Είναι άγνωστο πώς θα επιχειρήσει να κυβερνήσει ο Μακρόν την επόμενη πενταετία, και μάλιστα σε ένα ασταθές και εμπόλεμο περιφερειακό και διεθνές περιβάλλον. Σίγουρα όμως είναι πιο αδύναμος και απονομιμοποιημένος, και η Γαλλία είναι

Η «επένδυση» της γαλλικής ελίτ στο αγαπημένο παιδί της τραπεζοκρατίας έδωσε μια ανάσα το 2017, αλλά τώρα το οξυγόνο είναι πολύ πιο περιορισμένο – πλέον ο Μακρόν έχει αρχίσει να φαντάζει μάλλον ως λύση ανάγκης για την ελίτ παρά ως χρυσή ευκαιρία

πιο διχασμένη παρά ποτέ. Ακόμη κι αν, με τη βοήθεια ενός εκτρωματικού εκλογικού νόμου, επιτύχει να αποσπάσει μια σχετική έστω κοινοβουλευτική πλειοψηφία στις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου [βλ. πλαίσιο «Υπάρχει και Γ' γύρος;»], είναι πολύ πιθανό να αντιμετωπίσει νέα κύματα ανεξέλεγκτης λαϊκής διαμαρτυρίας στην περίπτωση που επιχειρήσει να επιβάλει κι άλλες «μεταρρυθμίσεις». Άλλωστε η Γαλλία είναι μια χώρα που έχει σημαντική προϊστορία αμφισβήτησης από τα κάτω, και η γαλλική κοινωνία εξακολουθεί να «τιμά την παράδοση» δημιουργώντας κάθε τόσο πολιτικά γεγονότα που ξαφνιάζουν και πέραν των γαλλικών συνόρων.

Η έλλειψη θριαμβολογιών και τα επίδικα

Ο Μελανσόν έχει δίκιο όταν εκτιμά πως ο Μακρόν είναι πλέον ο πρόεδρος που εκλέχθηκε με τη μικρότερη λαϊκή υποστήριξη στην ιστορία της 5ης Γαλλικής Δημοκρατίας (δηλαδή του «ημιπροεδρικού» συστήματος διακυβέρνησης, το οποίο υιοθετήθηκε το 1958). Είπε χαρακτηριστικά όταν ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα του Β' γύρου: «Η προεδρική μοναρχία του κ. Μακρόν επιβιώνει από σπόντα, και υπό τον περιορισμό μιας εκβιαστικής επιλογής. Κρατά μετά βίας το κεφάλι έξω από το νερό σε μια θάλασσα από αποχές, λευκά και άκυρα ψηφοδέλτια» [βλ. και πλαίσιο με μετεκλογική τοποθέτηση Μελανσόν],. Ας ση-

Ο Μελανσόν δεν το βάζει κάτω

Η Λαϊκή Ένωση του Μελανσόν, με κύριο κορμό την Ανυπότακτη Γαλλία, μοιάζει εξαιρετική περίπτωση σε μια εποχή που σε όλη σχεδόν την Ευρώπη η Αριστερά έχει πιάσει πάτο – από κάθε άποψη: η παραδοσιακή βάση της λιποτακτεί, και οι ηγεσίες της έχουν «επιτύχει» τη δίχως προηγούμενο αφομοίωσή τους από τα αφηγήματα και τις πολιτικές των ελίτ και του Δυτικού ιμπεριαλισμού. Αντίθετα, στη χώρα των Γαλατών έχει αναδυθεί ένα σχήμα που δεν έχει την κλασική μορφή αριστερού κόμματος ή μετώπου και καταφέρνει να διεισδύσει βαθιά στις πλέον πληττόμενες λαϊκές τάξεις και – το σημαντικότερο ίσως – σε νεολαίστικα ακροατήρια. Η μεγάλη υποστήριξη προς τον Μελανσόν από ικανό τμήμα της «ευέλικτα εργαζόμενης και σπουδάζουσας»

νεολαίας, όπως και από στρώματα στα οποία παραδοσιακά η Αριστερά δεν είχε μεγάλη επιρροή (π.χ. στην εγκαταλειμμένη σήμερα γαλλική ύπαιθρο), υποσιάζει ότι πρόκειται για μια ιδιαίτερη περίπτωση. Τα θέματα που θέτει ως κεντρικά, όπως π.χ. το αίτημα ανάκτησης της λαϊκής και εθνικής κυριαρχίας μέσα από συγκεκριμένες προτάσεις (λαϊκά δημοψηφίσματα με αποφασιστικό χαρακτήρα, δυνατότητα ανάκλησης βουλευτών, ένταξη της Γαλλίας στους Αδέσμευτους κ.ο.κ.), ξεφεύγουν από τις αφομοιωμένες και ανώδυνες για το σύστημα πολιτικές της λοιπής Αριστεράς – και γι' αυτό ο εκφραστής τους αντιμετωπίζεται ως ιερόσυλος και βαφτίζεται «ανεύθυνος λαϊκιστής».

Η Λαϊκή Ένωση βάζει λοιπόν στην ατζέντα ουσιαστικά ζητήματα και

εκφράζει σε μεγάλο βαθμό ένα υπό διαμόρφωση προσοδυτικό λαϊκό μπλοκ του οποίου οι προσδοκίες και απαιτήσεις δεν μπορούν εύκολα ούτε να παρακαμφθούν, ούτε να «καθούν» διαχεόμενες σε άλλα αφηγήματα. Κάνοντας μια τέτοια εκτίμηση, ο 70χρονος σήμερα Μελανσόν δεν μοιάζει διατεθειμένος να καταθέσει εύκολα τα όπλα, όπως δείχνει και η πρώτη τοποθέτησή του τη νύχτα της 24ης Απριλίου, αφότου ανακοινώθηκε το αποτέλεσμα του Β' γύρου:

«Η κυρία Λεπέν και ο κύριος Μακρόν έφτασαν σε αυτόν τον δεύτερο γύρο εκπροσωπώντας και οι δύο μαζί μετά βίας κάτι παραπάνω από το ένα τρίτο των εγγεγραμμένων ψηφοφόρων. Οι κάλπες έβγαλαν την ετυμηγορία τους. Η κυρία Λεπέν ηττήθηκε. Η Γαλλία αρ-

νήθηκε ξεκάθαρα να της εμπιστευθεί το μέλλον της. Κι αυτό είναι ένα πολύ καλό νέο για την ενότητα του λαού μας. Από την άλλη, η προεδρική μοναρχία του κ. Μακρόν επιβιώνει από σπόντα, και υπό τον περιορισμό μιας εκβιαστικής επιλογής. Κρατά μετά βίας το κεφάλι έξω από το νερό σε μια θάλασσα από αποχές, λευκά και

άκυρα ψηφοδέλτια.

Η σκέψη μου στρέφεται τώρα στα μελλοντικά θύματα αυτής της κατάστασης. Στους ανθρώπους που επιβιώνουν με τα κατώτατα επιδόματα, και υποχρεώνονται σε αντάλλαγμα να εργάζονται χωρίς αμοιβή για 20 ώρες την εβδομάδα. Στους ήδη εξα- ντλημένους μελλοντικούς απόμαχους

